

Roomalaiskirjeen selitys 6

Room. 3:21-24

Miten ihmisestä tulee Jumalalle kelpaava?

Olemme edellä käsitelleet Paavalin Roomalaiskirjeen selityksessä ihmiskunnan syyllisyyttä Jumalan edessä. Ensin apostoli käsitteli pakanakansojen karkeita syntejä. Sitten hän kohdisti katseensa Jumalan valitun kansan, juutalaisten sydämen tilaan.

Johtopäätökseksi tuli: kaikki, niin juutalaiset kuin kaikki muutkin kansat, ovat synnin vallassa. Ihmiskunnan tila on niin vakava, että edes Jumalan lain tunteminen ei voi auttaa ketään ihmistä oikeaan suhteeseen Jumalan kanssa. Paavalin sanoin: ” Eihän yksikään ihminen tule Jumalan edessä vanhurskaaksi lain käskyjä noudattamalla. Lain tehtävänä on tuoda synnin tunto.”

Epätoivo suhteessa omaan kelvollisuuteen

Jos tämän lukee ja omaksuu sydämeensä sellaisena kuin se on tarkoitettu, niin siitä seuraa epätoivo. Näin minulle kävi, kun ensi kerran luin Roomalaiskirjettä oikein kunnolla, muistaakseni 15-vuotiaana. Eihän minulla ole mitään mahdollisuuksia Jumalan edessä.

Olin jo tullut uskoon, ja kuvittelin, että olen muuttunut aika hyväksi ihmiseksi, ehkä jopa paremmaksi kuin jotkut muut. Mutta nyt kaikki riisuttiin pois. Tilalle jäi vain täydellinen epätoivo Jumalan oikeudenmukaisen lain edessä.

Meinasin jo heittää koko kristinuskon sikseen tai ainakin minusta tuntui siltä, että niin pitäisi tehdä, kun minusta ei edes Jumalan oman lain avulla saisi kelvollista.

Syvää masennusta kesti useita päiviä. Luin kuitenkin Roomalaiskirjettä sitkeästi eteenpäin erään kommentaarina avulla. (Seuraavan kappaleen selityksessä käytän vuoden 1938 käännöstä, koska juuri sitä tuolloin käytin ja juuri se on tullut minulle hyvin rakkaaksi. Lisäksi kohta on niin sisältörikas, että sanatarkka käännös tekee sen monille eri vivahteille parempaa oikeutta kuin vuoden 1992 dynaaminen käännös).

Toivon lähde

Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia (Room 3:21)

Tästä Jumalan sanan lauseesta tuli minulle toivon lähde keskellä epätoivoa. Ensin se oli hyvin niukka ja siitä lirsi vain vähän vettä, ehkä tihkui. Mutta pian siitä aukesi kokonainen armon joki. Se nosti minut pinnalle ja sain kellua ja tempauduin Jumalan armon varassa kellumaan, hänen virtansa vietäväksi. Ja tähän asti se on minut tuonut.

Miksi noin? Mitä erityistä tuossa lauseessa on?

Siinä sanotaan, että Jumalan vanhurskaus on ilmoitettu *ilman lakia*. Siis suomeksi: Jumalalle kelpaaminen, se miten ihminen voi olla Jumalan täysin hyväksymä, se on nytten tehty meille tiettäväksi *ilman lakia*. Eli siis ilman mitään vaatimuksia, jotka minun pitäisi täyttää ollakseni Jumalan tahdon mukainen.

Ja juuri siinä oli se vaimeana lirisevä puro armon lähteestä. Minä olin itse Jumalan lain eli Jumalan pyhän tahdon ja hänen käskyjensä valossa ihan kelvoton. Ja Paavali oli sanonut, ettei edes lain noudattaminen vakuuttele minusta vanhurskasta, ei vaikka miten yrittäisin.

Ja nyt tässä lukeekin, että Jumalalle kelpaaminen eli Jumalan vanhurskaus, että se on ilmoitettu ilman mitään lakia, joka pitäisi täyttää! Jos asia tosiaan on näin, silloinhan minullakin olisi mahdollisuus. Jos se ei olisikaan kiinni mistään käskyjen pitämisen ehdoista!

Eikö minun siis tarvitsekaan olla pyhittynyt?! Eikö Jumalalle kelpaaminen olekaan kiinni siitä, miten tarkasti tottelen häntä? – No sittenhän minullakin on mahdollisuus!

Vanhan testamentin todistus

Mitä tarkoittaa tuo sivulause ”Jumalan vanhurskaus, *josta laki ja profeetat todistavat*”? Se tarkoittaa sitä, että Vanha testamentti, eli ”laki ja profeetat” (*tora we nabiim*) se todistaa siitä, mikä on Jumalan pyhä tahto. Vanha testamentti ei varsinaisesti anna meille Jumalan vanhurskautta. Mutta sen kertomukset kuvailevat sitä, millainen pitäisi Jumalalle kelpaavan ihmisen ja Jumalalle kelpaavan kansan olla.

Se tekee sen aika pitkälti negatiivisesti, kuvailemalla, miten rankasti Israelin kansa jäi uupumaan Jumalan pyhän tahdon täyttämistä. Ja sitten Vanhan testamentin profeetat puhuvat siitä, että kerran tulisi Messias, joka toisi uuden liiton Jumalan ja hänen kansansa välille, sellainen, jossa ”vanhurskaus vallitsee”.

Mutta Vanha testamentti ei itse anna vielä tuota vanhurskautta. Mutta nyt, nyt uuden liiton aikana, Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen, nyt meille on ilmoitettu Jumalan laista riippumatta se, miten voimme kelpata hänelle.

Kaikkiin ja kaikille erotuksetta!

Luin innoissani eteenpäin, vain vähän kerrassaan, sillä jokainen sana tuntui olevan niin täynnä asiaa, että sen omaksuminen vaati paljon miettimistä ja sydämeen painamista, että se tosiaan uppoaisi sinne ja juottaisi läikähtyneen henkeni.

”se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.” (Room 3:22)

Nyt on siis kyse siitä, millainen on tuo Jumalalle kelpaaminen, joka on nyt tehty tiettäväksi Jumalan laista riippumatta.

Se vanhurskaus tulee ihmiseen, kun hän uskoo Jeesukseen Kristukseen. Ja se tulee jokaiselle, joka uskoo, ihan erotuksetta kaikille.

Nyt aloin innostua yhä enemmän. Jumalalle kelpaamiseen ei siis tarvita muuta kuin että uskoo Jeesukseen. Ja kun uskoo, saa omakseen koko Jumalalle kelpaamisen kaikkineen, ilman mitään eroa kaikkein parhaaseen pyhimykseen.

Miksi Paavali sanoo, että se Jumalan vanhurskaus tulee *kaikkiin ja kaikille*, jotka uskovat? Se tarkoittaa sitä, että vanhurskauttamisessa on kaksi aspektia, kaksi näkökulmaa samaan asiaan.

Toinen näkökulma vanhurskauttamiseen on se, että Jumalan vanhurskaus tulee *kaikille, jotka uskovat*. Tuo sijamuoto –lle (eli allatiivi) viittaa siihen, että kun ihminen uskoo, Jumala lukee hänen hyväkseen, hänen ”tililleen” vanhurskauden. Ihminen ei itsessään muutu Jumalan käskyt täyttäväksi, mutta hänen hyväkseen luetaan toisen, Jeesuksen ansiot ja käskyjen täyttäminen. Sitä tarkoittaa, että Jumalan vanhurskaus tulee *kaikille*, jotka uskovat.

Toinen näkökulma on se, että Jumalan vanhurskaus tulee *kaikkiin, jotka uskovat*. Tuo sijamuoto –iin (eli illatiivi), se tarkoittaa sitä, että kun ihminen uskoo Jeesukseen, Jeesus itse tulee mystisellä tavalla asumaan hänen sydämeensä. Jeesus itse on se vanhurskaus, se Jumalalle kelpaavuus, jonka vuoksi Jumala katsoo meidät vanhurskaiksi. Jeesus itse on omassa persoonassaan sovittanut meidät Jumalan kanssa. Usko merkitsee sitä, että ihmisen sydän ja ihmisen henki yhdistyvät Jeesuksen kanssa. Tätä tarkoittaa, että Jumalan vanhurskaus tulee *kaikkiin*, jotka uskovat.

Tässä on myös jokaisen muun nykyihmisen kuin 15-vuotiaan Sammeli Juntusen mahdollisuus elää Jumalan kasvojen edessä varmana hänen rakkaudestaan. Se on usko Jeesukseen. Yksinkertaisesti se ja vain se tekee meistä vanhurskaita Jumalan kasvojen edessä.

Jumalan lakiin tai moraaliin tai eettisyyteen perustuva kelvollisuus saattaa riittää muitten ihmisten ja yhteiskunnan edessä. Mutta sen varassa ei kestä Jumalan edessä.

Onneksi ei tarvitsekaan. Jumalan edessä asiat ovat paljon levollisemmin ja vapaammin. Kun vain uskoo Jeesukseen, niin silloin jokaiselle ja jokaiseen, joka uskoo, tulee Jumalan vanhurskaus.

Tätä ei voi kylliksi tolkuttaa, vaikka se on yksinkertainen asia. Ja sen kiinnipitämisen opetteluun menee koko elämä.

Mitä on usko?

Mitä sitten on se usko, jolla Jeesukseen uskotaan?

Teologiassa on aivan oikein erotettu kolme uskon osa-aluetta. Ne ovat tieto (*notitia*), luottamus (*fiducia*) ja myöntyminen (*assensus*).

Uskossa oleva tietopuoli tarkoittaa sitä, että uskovalla on tietoa siitä, mihin uskotaan: että Jumala on olemassa, että hän rakastaa oikeutta ja vihaa vääryyttä, että Jeesus syntyi, eli, opetti, ristiinnaulittiin, kuoli, haudattiin ja nousi kuolleista. Ja että tässä kaikessa Jeesus on sovittanut minut Jumalan kanssa. Tätä tietoa opetetaan Raamatussa ja katekismuksessa ja rippikoulussa. Ja tietysti sitä on virsissä ja jumalanpalveluksen liturgiassa ja hengellisissä kirjoissa.

Uskossa oleva luottamuspuoli tarkoittaa sitä, että ihminen asettaa luottamuksensa uskon kohteen varaan. Hän ei enää yritä itse kelvata Jumalalle oman kelvollisuutensa varassa. Hän asettaa toivonsa siihen, että Jeesus on tehnyt hänen puolestaan kaiken. Hän ikään kuin hengessään heittäytyy Jeesuksen varaan, niiden asioiden varaan, jotka uskon tietopuoli on kertonut olennaisiksi.

Uskossa oleva myöntymispuoli tarkoittaa sitä, että uskova myöntyy mieleensä, että se on totta, mitä Jumala hänelle lupaa. Eli siis se, että Jeesus tekee minusta Jumalan edessä vanhurskaan. Tätä myöntymispuolta tarvitaan siksi, että ihmisen järki ja tunne ei läheskään aina puolla uskomista. Ei se ole järjellä käsitettävissä, että jonkun 2000 vuotta sitten eläneen juutalaisen miehen kohtalo voisi vaikuttaa noin radikaalisti minun jumalasuhteeseeni. Samaten tunteetkaan eivät puolla uskomista läheskään aina. Ei siitä heti synny mitään autuaallista rauhaa, kun vaan alkaa luottaa. Ei suinkaan. Sain sen itse kokea silloin 15-vuotiaana kun tämä raamatunkohta alkoi tihkua minulle elävää vettä, hyvin vähän aluksi, tuskin huomattavasti.

Siksi tarvitaan tuota myöntymistä (*assensus*). Se tarkoittaa sitä, että uskova myöntyy siihen, että asia on niin kuin Jumalan armon sana minulle sanoo. Siitäkin huolimatta, että järkeni ja tunteeni sanovat toista, minä myönnyn ja mukaannun siihen, että asia on kuitenkin niin kuin Jumalan sanassa luvataan. Näin Raamattu minulle lupaa, näin täällä lukee: ”se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.” Se koskee minuakin, ihan riippumatta siitä, mitä tunteeni sanovat sitä vastaan.

Itse joudun harjoittamaan tällaista uskon myöntymistä Jumalan sanan lupauksiin hyvin usein.

Joku viisas ja kokenut kristitty on kirjoittanut, että kristityn usko on kaikkein vahvin silloin, kun se on niin heikko, että ihmisen on koko ajan ”roikuttava” Jumalan sanan lupauksissa. Että on koko ajan muistutettava mieleen, että näin Jumala on minulle Raamatun tekstissä luvannut. Uskon sen, koska Raamatussa niin seisoo. En välitä siitä, mitä oma epäuskoinen sydämeni sanoo. Ei, vaan katson mitä Raamattu sanoo: ”se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.” Siksi se koskee minuakin. Edellä apostoli Paavali sanoi, että Jumalan vanhurskaus on ilmoitettu ilman lakia. Siksi se koskee minuakin. Eihän minun edellytetä ensin täyttävän jotain lakia tai vaatimusta.

Näin usko toimii, ainakin silloin kun se joutuu olemaan ilman lisäherkkuja, tunteita.

Olennaista ei ole uskon määrä, vaan se, että näillä kolmella uskon aspektilla tartutaan kiinni oikeaan uskon kohteeseen. Se on Jeesus Kristus. *Hänestä* on oltava edes vähän oikeaa tietoa. *Hänen* varaansa luotetaan, koko painolla, kaikkien syntienikin painolla. *Hänen* sanansa lupaukseen myönnytään ja siitä pidetään kiinni, riippumatta siitä, mitä oma järki ja omat tunteet sanovat. (Hänhän se oli, joka on valtuuttanut Paavalin apostolikseen ja antanut Paavalille oikean teologisen tulkinnan siitä, mitä hän ihmiskunnalle merkitsee).

Ei mitään erotusta

Paavali sanoi edellä, että ”sillä ei ole mitään erotusta” miten Jumalan vanhurskaus tulee kaikkiin ja kaikille jotka uskovat Jeesukseen.

Miten niin ei ole mitään erotusta?

Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa (Room 3:24)

Mitään erotusta ei ole, koska kaikki me olemme samassa asemassa Jumalan edessä. Jokainen meistä on tehnyt syntiä. Jokainen meistä on syntiensä takia menettänyt sen kirkkauden, joka meissä tulisi Jumalan kuviksi luotuna ihmisinä olla.

Tämä on äärimmäisen lohdullinen kohta silloin, kun kristitty on tahallaan langennut johonkin karkeaan syntiin, eikä enää osaa eikä jaksa uskoa, että Jumala armahtaa häntä ja puhdistaa sydämen ja antaa takaisin uskon lahjan.

Silloin pitää ajatella tätä kohtaa: Minä en tässä syyllisyydessäni ole sen toivottomammassa tilassa kuin muutkaan. Kaikki muutkin ovat tehneet syntiä. Vaikka syntini onkin vakava ja tahallinen ja olen hylännyt Jumalan, niin silti Jumalan sana vakuuttaa minulle, että vaikka näin on, minäkin saan lahjaksi vanhurskauden Jumalan armosta. Samalla tavalla kuin paremmatkin. Tätä ainakin minun pitää usein tolkuttaa hengelleni monta, monta kertaa, että uskaltaisin myöntyä (*assensus*) siihen.

Vanhurskaus on lahja, joka saadaan armosta

Jumalalle kelpaaminen tulee siis lahjaksi. Se on ilmainen. Siitä ei makseta mitään. Ei voi sanoa: pelasta, Jumala, minut, niin minä annan sinulle sitä ja sitä. Jumalan kanssa ei voi näin käydä kauppaa. Sillä sellainen Jumala, jonka kanssa voisi käydä kauppaa, ei ole oikea Jumala.

Lahjaksi saadun vanhurskauden perusteena on ”hänen armonsä”. Jumala rakastaa syntistä ihmistä ja siksi hän armahtaa meitä. Siitä, mitä tällainen armo tarkoittaa, siitä voi lukea kuvitetun kertomuksen vaikkapa Luukkaan evankeliumin 15. luvun kertomuksesta tuhlaajapojasta.

”Kun poika vielä oli kaukana, isä näki hänet ja heltyi. Hän juoksi poikaa vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä. Poika sanoi hänelle: 'Isä, minä olen tehnyt syntiä

taivasta vastaan ja sinua vastaan. En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi.' Mutta isä sanoi palvelijoilleen: 'Hakekaa joutuin parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, pankaa hänelle sormus sormeen ja kengät jalkaan. Tuokaa syöttövasikka ja teurastakaa se. Nyt syödään ja vietetään ilojuhlaa! Minun poikani oli kuollut mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt.' Niin alkoi iloinen juhla. (Luuk. 15:20–24)

Tällaisena saa jokainen syntinen kuvailla itselleen Jumalan ja hänen mielenlaatunsa itseään kohtaan. Sillä sellainen Jumala Jeesuksen mukaan on. Hän haluaa antaa ilmaiseksi täydellisen vanhurskauden eli Jumalalle kelpaavuuden jokaiselle, joka uskoo Jeesukseen. Syynä on hänen armonsä, Ansioton Rakkaus Meidän Osaksemme. Se on hänen mielenlaatunsa ja siksi hän vanhurskauttaa jokaisen joka uskoo Jeesukseen.

Tässä ei kuitenkaan ollut vielä kaikki, mitä tähän lyhyeen pätkään sisältyy. Paavali nimittäin sanoo, että Jumalan vanhurskaus tulee ” sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa”. Siitä ensi kerralla.